

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2017-10-26
Besvaras senast
2017-11-01 kl. 12.00

Till justitie- och inrikesminister Morgan Johansson (S)

2017/18:173 Återvändande svenska IS-terrorister

Enligt Säpo kan uppemot 300 svenska medborgare ha rest till Syrien och Irak för att bli en del av terroristgruppen Islamiska staten (IS). Säpo har tidigare beräknat att cirka hälften av dem har återvänt till Sverige och att omkring 100 IS-svenskar finns kvar i konfliktområdet. I och med att IS självutnämnda huvudstad al-Raqqa i Syrien har fallit har frågan om återvändande svenska IS-terrorister återigen aktualiserats.

I en SvD-artikel från den 23 oktober lyfts frågan upp om ambassadernas och de svenska konsulära tjänsternas möjligheter att hantera frågan om återvändande svenska IS-terrorister. Det är hit informationen om eventuella gripna IS-svenskar kommer att rapporteras, och det är även hit dessa IS-terrorister kommer att vända sig för att få nya pass. I SvD-artikeln intervjuas terrorexperten Magnus Ranstorp, som säger att detta kommer att vara den första varningssignalen om återvändande svenska IS-terrorister.

Under våren 2016 införde Sverige lagstiftning som förbjöd terrorresor. Lagstiftningen är välbehövlig. Däremot är det inte möjligt att straffa svenskar enligt den lagen om de åkte till IS innan lagen trädde i kraft. Därmed är det möjligt för vissa personer att åka tillbaka från IS i Syrien och Irak till Sverige utan någon straffrättslig påföljd, enligt terrorforskaren Magnus Ranstorp. På en fråga från SvD angående hur många kontakter och frågor om konsulär hjälp ambassaderna fått i regionen angående svenska IS-resenärer har UD svarat att det inte finns någon lista över detta och att det inte är deras roll att göra en bakgrundscheck när en person exempelvis söker ett pass.

Enligt min åsikt finns det ett uppenbart behov av ett informationsflöde mellan de svenska ambassaderna och de svenska myndigheterna. Det låter mycket uppseendeväckande ifall det är möjligt för svenska IS-terrorister att ansöka om nytt pass på en svensk ambasad i konfliktområdet och återvända till Sverige utan att någon reagerar. Risken är att personens IS-kopplingar hamnar helt under radarn och att de återvänder till Sverige utan några som helst påföljder. Det bör finnas ett intresse från exempelvis Säpo eller polisen för att få information om personer som ansöker om pass i det konflikttrabbade området.

Med anledning av ovanstående vill jag fråga justitie- och inrikesminister Morgan Johansson:

Hur agerar ministern för att säkerställa att svenska myndigheter får bättre översikt över vem pass har utfärdats till i konfliktområden, i syfte att kunna utreda personernas terroristbrott?

.....
Lars-Arne Staxäng (M)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welander